

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **R. G.**, zastoupený JUDr. Milanem Štembergem, advokátem se sídlem Cyrila Boudy 1444, Kladno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2024, č. j. OAM-80306-15/ZM-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2024, č. j. 16 A 24/2024-43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty, žalovaný však tuto žádost zamítl podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců). Žalobce byl totiž pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu (přečin ublížení na zdraví a přečin výtržnictví) k trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem (zkušební doba má uplynout 3. 3. 2025, pozn. NSS). Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou Městský soud v Praze (krajský soud) zamítl. Podle krajského soudu žalovaný řádně posoudil přiměřenost zásahu do rodinného života žalobce, a to i když žije v ČR s manželkou v dlouhotrvajícím manželství a se zletilými dětmi, neboť v rodinném životě žalobce absentují mimořádné okolnosti. Připomněl, že žalobce může v ČR pobývat bez víza po dobu 90 dnů v předchozích 180 dnech. Důvodem neprodloužení bylo odsouzení za úmyslný trestný čin, což zákon výslovně stanoví. Žalovaný se nemusel zabývat proporcionální zásahem do práv žalobce se zřetelem na

tvrzenou nízkou typovou závažnost žalobcem spáchaného trestného činu. Krajský soud se vymežil vůči judikatuře NSS ve vztahu k této otázce.

II. Kasační stížnost žalobce

[2] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu nesprávného právního posouzení [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)]. Stěžovatel uvádí, že rozšířený senát v současné době řeší pro něj podstatnou otázku, zda je žalovaný povinen posuzovat proporcionalitu zásahu do rodinného života cizince i v případech, kdy to zákon o pobytu cizinců nenařizuje výslovně. Žalovaný sice tvrdí, že tuto proporcionalitu posoudil, ale ochrana rodiny nepřevážila zájem státu na bezodkladném opuštění území ČR. Krajský soud dokonce dospěl k závěru, že tento test není nezbytný s ohledem na nedostatek legitimního očekávání stěžovatele. Postup žalovaného i krajského soudu je nesprávný a v rozporu se závazky ČR na ochranu lidských práv. Stěžovatel si následku trestního odsouzení pro možnost prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty nebyl vědom, neboť ten nebyl v trestním příkazu uveden a není notorieta. Byl sice odsouzen za úmyslný trestný čin, ale jeho typová závažnost, a zejména závažnost v tomto konkrétním případě, byla velmi nízká. Není proto důvod stěžovatele bez dalšího z ČR vyhostit a umožnit mu vrátit se k manželce, „až bude splňovat podmínky pro pobyt v ČR“.

[3] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Při posuzování kasační stížnosti NSS hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovedil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele se však o žádný takový případ nejedná.

[5] Stěžovatel důvod přijatelnosti kasační stížnosti výslovně neuvedl a ani NSS žádný neshledal. Náležitě odůvodněné závěry napadeného rozsudku se v rozsahu důvodů, které stěžovatel kasační stížností zamýšlel učinit předmětem přezkumu kasačním soudem,

pokračování

nevymykají ustálené a jednotné rozhodovací praxi NSS, od níž se v tomto případě není důvod odklánět.

[6] Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 6. 10. 2023, č. j. 10 Azs 242/2023-36, bod 9, při neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu (mj. ve formě zaměstnanecké karty) zákon výslovně nepočítá s posuzováním přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života v případech, kdy cizinec spáchal úmyslný trestný čin (§ 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). NSS ovšem už dříve zdůraznil, že nutnost takového posuzování plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jestliže cizinec konkrétně namítá dopad negativního rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života (rozsudek ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs 203/2020-36, bod 31). Je na žadateli o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu (zaměstnanecké karty), aby správnímu orgánu sdělil veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života: právě na žadateli totiž leží břemeno tvrzení (a primárně i břemeno důkazní). Od správního orgánu lze žádat zvýšenou aktivitu při zjišťování skutkových okolností jen tehdy, jde-li (také) o zájem nezletilého dítěte (rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Azs 230/2020-43, bod 22).

[7] Přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života přitom žalovaný i krajský soud posoudili ve vztahu k míře konkretizace žalobních námitek souladně s výše citovanou judikaturou. Stěžovatel byl během správního řízení pasivní, žalovaný přesto posoudil zásah ve vztahu k jemu známým skutečnostem o rodinném životě stěžovatele. Krajský soud toto posouzení aproboval (srov. odst. 21 napadeného rozsudku). Vzhledem k velmi obecné námitce nízké závažnosti trestného činu spáchaného stěžovatelem je (adekvátně) rovněž obecná úvaha krajského soudu o škodlivosti trestné činnosti dostatečná (nijak konkrétněji neargumentoval stěžovatel ani v kasační stížnosti). Vymezení se proti judikatuře NSS (odst. 23 napadeného rozsudku) krajským soudem proto lze v kontextu této věci považovat za úvahy nad rámec případu. Jeho pochybnosti se totiž týkaly toliko rozlišování mezi zrušením a prodloužením pobytového oprávnění z hlediska legitimního očekávání cizince, a z toho vyplývajícího odlišného nazírání na možnost provést test proporcionality nejen ohledně rodinného života, ale navíc i se zřetelem k povaze trestného činu. Přes formulované výhrady posoudil krajský soud stěžovatelovu žalobu v souladu s výše uvedenou judikaturou.

[8] Nejvyšší správní soud také posuzoval, zda je nutné přerušit řízení a vyčkat na rozhodnutí rozšířeného senátu, jemuž byla usnesením ze dne 10. 10. 2024, č. j. 8 Azs 99/2023-52, předložena k zodpovězení otázka, zda má správní orgán posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců i v případě, kdy je řízení o žádosti o vydání (resp. prodloužení doby platnosti) povolení k dlouhodobému pobytu zastaveno. V nynější věci však nedošlo k zastavení řízení, ale žalovaný žádost stěžovatele zamítl. Odpověď rozšířeného senátu na položenou otázku výsledek této věci neovlivní, neboť žalovaný i městský soud přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele zkoumali. Obdobně jako v rozsudku ze dne 7. 11. 2024, č. j. 6 Azs 134/2024-39, body 20 a 21, NSS rozhodl bez vyčkání rozhodnutí rozšířeného senátu. NSS nesdílí názor stěžovatele, že různé senáty NSS pochybují o správnosti celého systému posuzování proporcionality v zákoně o pobytu cizinců, protože je nutný výklad provedený rozšířeným senátem. Osmý senát přdestřel k zodpovězení mj. otázku, jak má správní orgán

dále postupovat, zasahovalo-li by nevyhovující rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince nepřiměřeně. K takovému závěru však žalovaný ani krajský soud ve stěžovatelově případě nedospěli.

[9] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti NSS nerozhodoval, protože o kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po poučení účastníků řízení a dalších nezbytných procesních úkonech.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[10] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2025

Eva Šonková
předsedkyně senátu